

Handläggare
Charlotta Rahm
Telefon: 08-50829274

Till
Kommunstyrelsens ekonomi- och
trygghetsutskott den 24 april 2024

Utökade låneramar hos Europeiska Investeringsbanken (EIB) gällande finansiering av utbyggnad av tunnelbana

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott beslutar följande.

1. Avtal ska tecknas med Europeiska Investeringsbanken (EIB) om en utökad låneram för staden om högst 2 000 miljoner kronor, till totalt 6 000 miljoner kronor, för att ge möjlighet till ytterligare upplåning för delfinansiering av utbyggande av tunnelbanan.
2. Stadsdirektören, ekonomidirektören och finanschefen ges var för sig behörighet att för stadens räkning förhandla och vidta nödvändiga åtgärder för att teckna avtal i enlighet med vad som anges i tjänsteutlåtandet, och att underteckna alla erforderliga handlingar i samband med detta.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Bakgrund

Mandaten för kommunkoncernens finansverksamhet definieras i *Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad* (finanspolicyn). Kommunfullmäktige fastställde *Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad* (finanspolicyn) enligt beslut den 27 november 2023 (Dnr KS 2023/885). *Bilaga A till finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad* fastställdes i kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott den 17 januari 2024 (Dnr KS 2024/40). Enligt gällande finanspolicy uppgår ramen för extern upplåning till 90 000 miljoner kronor (mnkr) eller motsvarande i utländsk valuta. Kommunkoncernen Stockholms stads externa upplåning uppgick den 29 februari 2024 till 73 236 miljoner kronor, varav lån hos Europeiska Investeringsbanken (EIB) uppgick totalt till 13 700 mnkr, varav för tunnelbaneöverenskommelsen totalt 4 000 mnkr som enligt aktuellt ärende kan utökas med 2 000 mnkr. I enlighet med budget och däri beslutade investeringar inom staden och bolagskoncernen, tillsammans med tidigare beslutade medfinansieringar i infrastruktur, ökar kommunkoncernens samlade lånebehov nu

snabbt och ytterligare lånefinansiering krävs. Kommunfullmäktige godkände ett tilläggsavtal avseende finansiering och tidsplan för utbyggnad av tunnelbanan samt tidsplan för bostadsåtagande den 14 juni 2021 (KS 2021/580) (se Stockholmsförhandlingen) och baserat på detta har staden möjlighet att utöka låneramen hos EIB.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets finansavdelning i samråd med juridiska avdelningen.

Ärendet

Baserat på tilläggsavtalet från 2021 avseende ökade medfinansieringskostnader för utbyggnad av tunnelbanan föreslås att staden avtalar om utökad låneram för möjlig upplåning om ytterligare högst 2 000 miljoner kronor hos Europeiska Investeringsbanken (EIB). Totala låneramar hos EIB skulle därmed öka från befintliga 16 200 miljoner kronor till 18 200 mnkr.

Stadsledningskontoret redogör nedan för förslaget om att upprätta ny låneram för möjlig upplåning om högst 2 000 miljoner kronor hos Europeiska Investeringsbanken.

Upplåning till kommunkoncernen görs i huvudsak genom Stockholms stads olika marknadsprogram för certifikat och obligationer för att delfinansiera investeringar. Utöver upplåning via marknadsprogrammen sker upplåning via bilaterala låneramar hos Europeiska Investeringsbanken (EIB), Nordiska Investeringsbanken (NIB) och Council of Europe Development Bank (CEB). Se översikt av finansiella låneramar i nedan tabell.

Tabell 1. Finansiella låneramar den 29 februari 2024

Marknadsprogram	Valuta	Nominellt	Ram
Kommuncertifikat	MSEK	0	12 000
Euro-Commercial Paper	MUSD	0	1 500
Medium Term Note	MSEK	0	10 000
Euro Medium Term Note	MEUR	5 086	8 000
Bilaterala låneprogram	Valuta	Nominellt	Ram
Europeiska Investeringsbanken	MSEK	13 700	16 200
Nordiska Investeringsbanken	MSEK	6 000	6 000
Council of Europe Development Bank	MEUR	200	200

Europeiska Investeringsbanken

Europeiska Investeringsbanken (EIB) är europeiska unionens (EU) finansiella institut för långfristig finansiering och ägs av EU:s medlemsstater med uppgift att finansiera projekt som bidrar till att uppfylla EU:s mål. Det är ett av de största multilaterala finansinstituten på den globala marknaden och en av de främsta finansiärerna inom klimatfinansiering (www.eib.org/en/). EIB verkar i cirka 160 länder och finansierar projekt relaterade till infrastruktur exempelvis tunnelbana och järnväg.

EIB inrättades den 1 januari 1958 när fördraget om upprättandet av europeiska ekonomiska gemenskapen trädde i kraft med nuvarande säte i Luxemburg. EIB har de högst kreditbetyget (rating) AAA hos de tre största kreditvärderingsinstituten. Banken tillhandahåller långfristig finansiering till ekonomiskt hållbara investeringar inom offentlig och privat sektor för att bidra till EU:s mål. Projekt som EIB överväger att finansiera utvärderas och ska uppfylla hög teknisk, miljömässig och social standard.

Nuvarande låneramar hos EIB avser stadens delfinansiering av Norra Länken, Citybanan, Tunnelbaneöverenskommelsen (Metro A+B), bostadsinvesteringar, Slussen samt en kommunal låneram med blandade investeringar. Stockholms stads totala låneramar hos EIB uppgår per den 29 februari 2024 till totalt 16 200 miljoner kronor. Befintliga låneramar gällande tunnelbaneöverenskommelsen om totalt 4 000 mnkr är fullt nyttjade. Staden har nu möjlighet att teckna en utökad låneram om 2 000 miljoner kronor via Europeiska Investeringsbanken kopplad till utökad delfinansiering av tunnelbaneöverenskommelsen.

Tabell 2. Låneramar hos EIB per 29 februari 2024

Motpart	Nominellt belopp (SEK)	Tidigaste Deal End Date	Facility Limit	Limit-valuta
European Investment Bank	-13 700 000 000,00		-16 200 000 000,00	SEK
☐ Bostadsinvesteringar	0,00	2040-12-23	-2 500 000 000,00	SEK
☐ Citybanan	-1 200 000 000,00	2025-06-13	-1 200 000 000,00	SEK
☐ Kommunala låneramen	-3 500 000 000,00	2026-07-04	-3 500 000 000,00	SEK
☐ Metro A	-2 000 000 000,00	2025-12-19	-2 000 000 000,00	SEK
☐ Metro B	-2 000 000 000,00	2026-01-28	-2 000 000 000,00	SEK
☐ Norra länken	-1 000 000 000,00	2027-02-26	-1 000 000 000,00	SEK
☐ Slussen EIB	-4 000 000 000,00	2028-02-27	-4 000 000 000,00	SEK

Delfinansiering av utbyggnad av tunnelbana

I december 2013 slöts ett huvudavtal inklusive tre delprojektavtal om utbyggnad av tunnelbana och ökad bostadsutbyggnad i Stockholms län, inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling, mellan staten, Stockholms läns landsting (nuvarande Region Stockholm), Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och

Järfälla kommun.

Under 2019 gjordes en genomlysning av kostnader och tidplan för tunnelbanans delprojekt. Genomlysningen utmynnade i "Nulägesrapport 2019 nya tunnelbanan, 2013 års Stockholmsförhandling", (FUT 2021-04-14). Eftersom det avtalade kostnadsansvaret bedömdes överskridas kom de ingående parterna överens om ett tilläggsavtal. Kommunfullmäktige godkände ärendet "Tilläggsavtal till Avtalet avseende finansiering och tidplan för utbyggnad av tunnelbanan samt tidplan för bostadsåtagande (Stockholmsförhandlingen)" den 14 juni 2021 (se Dnr KS 2021/580).

Staden har nu möjlighet att teckna avtal om en utökad låneram om 2 000 mnkr. Detta utöver befintliga ramar om 4 000 mnkr, kopplad till investeringarna avseende utbyggnad av tunnelbanan som uppfyller bankens krav för finansiering. Total ram för tunnelbaneprojektet hos EIB uppgår därefter till 6 000 miljoner kronor. Totala låneramar hos EIB skulle därmed öka från 16 200 miljoner kronor till 18 200 mnkr.

En låneram hos EIB utgör ytterligare en finansieringskälla utöver stadens obligationsprogram. En ny EIB-ram möjliggör en ökad extern upplåning samt ger möjlighet till ökad diversifiering avseende nyttjande av marknads- och låneprogram.

En låneram hos EIB kan även ses som en betalningsberedskap där staden har möjlighet att nyttja hela eller delar av ramen under en period. EIB kan erbjuda långsiktig tillgång till kapital. Då staden har ett stort och växande lånebehov bedöms denna finansieringskälla utgöra ett bra komplement.

Stadsledningskontoret föreslår härmed kommunstyrelsens ekonomiutskott besluta att upprättandet av utökad låneram om högst 2 000 miljoner kronor för möjlighet till upplåning hos EIB godkänns.

Stadsdirektören, ekonomidirektören och finanschefen föreslås få uppdraget att var för sig för stadens räkning förhandla och vidta nödvändiga åtgärder samt underteckna alla erforderliga handlingar i samband med att utökad låneram om 2 000 mnkr hos Europeiska Investeringsbanken upprättas. Upplåning genomförs sedan i enlighet med *Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad* samt gällande delegationsförteckning.

Susanne Tiderman
Ekonomidirektör

Sofie Nilvall
Finanschef

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanne Tiderman, Ekonomidirektör	2024-04-15
Sofie Nilvall, Finanschef	2024-04-15